

Jaro Křivohlavý – učitel, bratr a přítel

Ve svém životě jsem poznal mnoho akademicky brilantních myslitelů a také mnoho zbožných a pokorných křesťanů. Není ale mnoho těch, kteří jsou vzácnou kombinací dlouhodobé poctivé intelektuální práce a přitom zůstanou vnitřně zbožnými a před Bohem pokornými lidmi. Do vzácné kombinace obojího řadím Jaro Křivohlavého. Poprvé jsem ho poznal kolem roku 1968, kdy jsme jako mládežníci prožívali deziluzi života ve státě, který byl barbary okupován těmi, kteří se prohlašovali za naše spojence. Jaro Křivohlavý, tehdy mladý psycholog, obětavě navštěvoval skupiny mládeže. Jako ten, který prošel zatčením a německým koncentračním táborem, přinášel historický nadhled a evangelijní naději ze své zkušenosti víry.

V tehdejší době u nás nebyla dostupná téměř žádná křesťanská literatura na téma známostí mezi hochy a děvčaty, manželství, rodiny, výchovy dětí, vztahu k práci apod. Jaro Křivohlavý obětavě vyplňoval tyto mezery svými živými přednáškami, které přinášely jasné teze podložené celým spektrem praktických zkušeností a příběhů z praxe psychologa. Tehdy jsem začínal chodit se svou budoucí manželkou a mohu povědět, že získané poznatky a zkušenosti byly pro nás neocenitelné. Některé výroky bratra Křivohlavého jdou s námi již celá desetiletí a patří ke sbírce našich rodinných citátů. Právě jsme s manželkou oslavili čtyřicet let svého manželství a s vděčností jsme si uvědomili, že celou tuto dobu nás provázely a byly nám pomocí některé biblické zásady, které bratr Křivohlavý neokázalým a srozumitelným způsobem předával. Jeho práce byla široce ekumenická. Těžko by se hledal sbor Církve bratrské, kde bratr Křivohlavý nepřednášel.

V době studia teologie jsme s několika kolegy organizovali na teologické fakultě cyklus přednášek o pastoraci. Také tam jsme mohli čerpat ze znalostí a zkušeností bratra Křivohlavého. Rád jsem později docházel na Filozofickou fakultu na jeho seminář o neverbální komunikaci. Ani v letech normalizace se spolupráce nezastavila a bratr Křivohlavý, sám perzekuovaný totalitním režimem, dál jezdil přednášet do sborů pro různé věkové skupiny. Témata o vztazích mužů a žen, o manželství, rodině, práci ve společnosti a smyslu života byla stále žádaná, protože představují základní sféru naší lidské existence. Po revoluci jsme byli vystaveni přívalu zahraničních řečníků a množství nejrůznějších materiálů. Byl to nepochybně přínos, ale byli i řečníci a materiály, které svou jednostranností či mělkostí přinesly zklamání. Díky za to, že bratr Křivohlavý pokračoval s neutuchající vytrvalostí a věrností ve svých přednáškách a mohl začít publikovat. V nových tlacích a hektickém vývoji bylo třeba znovu budovat manželství a rodiny. Bratr Křivohlavý tenkrát souhlasil s novým cyklem přednášek u nás ve sboru v Soukenické. Jednu věc si ale vymínil. Na přednášku přijde ne až večer, ale již odpoledne a moje manželka – houslistka, s ním bude hrát na housle dueta. A tak to také bylo. Odpoledne zněly naším bytem houslové skladby a večer ve sboru probíhaly přednášky. I z tohoto příkladu jsme se učili, že kdo chce poctivě pracovat, potřebuje také regenerovat své síly a rozvíjet činnost, která vede k harmonii osobnosti. Bratr Křivohlavý byl známý tím, že vozil své housle na domácí i zahraniční konference a o přestávkách hrál a čerpal sílu pro svou náročnou práci s lidmi ve své profesi i v církvi.

Později jsem měl tu čest učit v teologickém semináři vedle bratra Křivohlavého. I ve svém důchodu hýřil novými nápady, inspiroval a podněcoval k dalším misijním projektům. Mnohokrát jsem si uvědomil, že jeho široká činnost byla umožněna jeho vlastním rodinným zázemím. Jeho manželka Marta byla pro něj andělem a vytvářela mu úžasné zázemí pro intelektuální práci a pro regeneraci sil. Kolik jednotlivců či manželů v krizi navštívilo byt Křivohlavých a našlo tam přijetí a moudrou radu. Tak široký záběr služby by nebyl možný bez harmonického zázemí láskyplného domova. Jaro Křivohlavý je už v Boží slávě. Dál ale zůstává naším učitelem, bratrem a důvěrným přítelem. Prostřednictvím jeho knížek s ním můžeme dál hovořit a příklad jeho života, který přemostil biblickou zakotvenost a praktický život v dnešní době, jde s námi. Díky Bohu za krásný příklad spojení ortodoxie a ortopraxe v životě Jaro Křivohlavého.